

Stanovska organizacija UJU iz društev:

Vabilo:

= SLOVENJEBISTRISKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto dne 22. marca t. l. ob 10. uri dopoldne na deški šoli v Slov. Bistrici. — Članstvo se vabi, da se zborovanja polnoštevilo udeležijo. — Miloš Tajnik, t. č. predsednik.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ DOLNJA LENDAVA bo imelo izredni občini zbor dne 18. marca v Sokolski dvorani v Dolnji Lendavi. Sklepanje izrednega občnega zbora zahteva kvalificirano število članov. Na občnem zboru se bodo obravnavale važne društvene zadeve, med drugimi posebno vprašanje neplačane članarine. Podan bo program bodočega delovanja našega društva z ozirom na naše svojstvene razmere. Ker je dnevni red obširen in zaradi važnosti posameznih točk, se članstvo opozarja, da pride pravčasno in polnoštevilo. Začetek ob pol deseti uri. — Predsednik.

Poročila:

+ LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v petek dne 14. febr. od 8. do 12. ure na II. mestni deški osnovni šoli.

Od 200 organiziranih članov je bilo navzočih 120, t. j. 60%, a poleg tega tudi precejšnje število učitelstva izven organizacije in učiteljski IV. letnika po vodstvom prof. Mlakarja in Lenarčiča, ki so prisostvovali predavanju univ. prof. dr. K. Ozvalda.

Predsednik tov. Mlekuz otvori ob določenih uri zborovanje, prečita dnevni red s pripombo, da prične univ. prof. K. Ozvald s predavanjem ob 9. uri, dotlej pa k podal tov. Iv. Dimnik poročilo o delovanju poverjenstva v zadevi šolskega zakona.

I. Tov. Iv. Dimnik poda izbrano in vsestransko informativno poročilo o prizadevanju in delu poverjenstva v zadevi šolskega zakona, pravilnikov in gmotnega stanja učitelstva v kolikor pride v poštev pri snovanju novega uradniškega zakona. Učiteljstvo je z zanimanjem in odobravanjem sledilo poročilu in bilo končno uverjeno, kako neosnovani so očitki — zradi trenutnih neuspehov — proti organizaciji in še posebno proti poverjenstvu Ljubljana. Upanje je, da se bo marsikaj izboljšalo, kar bo zasluga — naših zastopnikov.

Po Dimnikovem poročilu, ki ga je učiteljstvo sprejelo s priznanjem, pozdravi predsednik imenoma predavatelja univ. prof. dr. K. Ozvalda, prof. Mlakarja in Lenarčiča, oblastnega šol. nadzornika v pok. Gaberška, učiteljske i. dr., ki so se zaradi aktualnega predavanja — »Poizkusne zaključne sodbe o novi šoli« — odzvali vabilu.

II. Predavanje g. dr. Ozvalda je obsegalo toliko množino zanimivih idej, da jih je skoro nemogoče spraviti v okvir društvenega poročila. Vodilne misli so približno sledeče: Šola usposobi otroka in mladostnika za življenje, ki je edino pravo izobraževališče človeka. Kakor stopajo nove oblike življenja v ostro

nasprotje s prejšnjimi, tako si na področju organizirane vzgoje in pouka danes nasprotujeta »stara« in »nova« šola. V avstrijskem smislu obsega nova šola troje načel: koncentracija ali strnjeno pouka (Gesamtmunterricht), spoznavanje domorodnega sveta in življenja (Bodenständigkeit) in pa razvoj otrokove samostojnosti ali delovni pouk (Arbeitschule). V tej šoli je izhodišče vsem učiteljevim prizadevanjem otrok s popolno svobodo in pravico do samoodločbe, a učiteljeva oseba stopa v ozadje. Posledica tega je zamešavanje vsega, kar pomenijo besede: avtoriteta, dolžnost, disciplina, skromnost, norma itd. Ko je predavatelj že dokazal, da so ideje nove šole večinoma stare misli, podane v novi obliki, je označil različno stare in nove šole takole: prej neizprosno moranje, sedaj svoboda, prej učiteljev absolutizem, sedaj učenčeva pravica do samoodločbe, prej se je do zadnjih podrobnosti vse vršilo po danih načrtih in predpisih, sedaj odločujeta trenotek in vsakokratni položaj.

Količina snovi ne sme otroku dušiti mišljenja, hotenja in dejanja, kar se rado dogaja v »stari« šoli. Prav tako ne smejo subjektivni utripi učiteljevega doživljanja in izražanja, ki jih »nova« šola toliko povečuje in pospešuje, enostransko samega sebe postavljati za mero vseh danih vrednot. Marveč nekaj tretjega, višjega: samostojno pa vestno dajati enotnega, čim globlje zakoreninenega smisla vsemu, s čimer bo prišel pozneje v življenju v dotiko. Torej pomagati otroku in mladostniku, da se razvije v notranje, trdno zakoreninjena, duhovno svobodnega človeka, t. j. človeka, ki zna prav živeti, vestno presojati dani položaj in se pravčasno odločiti za tisto, kar smatra za prav. Kulturne vsebine pa se otroku ne sme vsiljevati, temveč organsko vcepljevati, ne ga desrirati, ampak oblikovati, ne strahovati, marveč vzgajati, ne mu nagajati, ampak pomagati.

Ker more to kulturno poslanstvo z uspehom vršiti samo učitelj-zvgojitelj, ki je sam zares notranje trdno zakoreninjen, duhovno svoboden in samosten, je predavatelj obširno razpravljal o pomenu učiteljeve izobrazbe in še prav posebno o učiteljevi samoizobrazbi, ki traja celo življenje. V dunajske ekskurzije pa nima pravega zaupanja, ker se boji, da bi sledilo posnemanje vse prek in da bi klje po »novi« šoli utegnil postati bolj bojno kot idejno sredstvo.

Predavanju je sledilo dolgotrajno in navdušeno odobravanje. Ker je debata uspešna edino le v tem slučaju, ako učiteljstvo prej temeljito prouči predavateljeve misli, naprosi predsednik g. predavatelja, da izroči referat uredništvu »Popotnika« v objavo. Z ozirom na predavateljevo ugoditev in pripombo tov. Hreščaka, je bil sprejet predlog, naveden pod števil. I.

III. Po odhodu učiteljskih in sledilo situacijsko poročilo in dolgotrajna, mestoma precej burna debata, med katero so bili sprejeti sledeči predlogi:

IV. I. Referat univ. prof. dr. K. Ozvalda naj se objavi v prvi številki »Popotnika« in s tem omogoči učiteljstvu pripravo na debato. — Soglasno sprejeto.

2. Plaćevanje mesečnega prispevka v znesku 1 Din za Učiteljski dom sprejeto z večino glasov.

3. Glede kritja potnih stroškov delegatom pokrajinske skupščine in članom seje širjega sosveta iz blagajne poverjenstva UJU, je bilo soglasno sklenjeno, da pride predlog v razpravo pri prihodnjem zborovanju, ko sestavi poverjenstvo tozadevni proračun.

4. Pravila Udruženja jugoslovenskega učitelstva v Beogradu, sestavljena po skupščini v Zagrebu, se odložijo na podlagi soglasnega sklepa do prihodnjega zborovanja, pri katerem poda tov. Iv. Dimnik tozadevno informativno poročilo.

5. Predlog tov. Šemeta za mirno likvidacijo nesoglasij v organizaciji in zaupnico poverjenstvu, je bil sprejet z večino glasov (3 proti).

V. Po izčrpanju dnevnega reda zaključil predsednik zborovanje z vabilom na polnoštevilo udeležbo pri glavni debati o dr. Ozvaldovi referatu, ki se bo vršila po izidu »Popotnika« na večernem zborovanju. Mlekuz Vek., t. č. preds. J. Mihelič, t. č. tajnik.

+ POROČILO O ZBOROVANJU UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA ORMOŠKI OKRAJ, ki se je vršilo v Ormožu dne 11. januarja 1930. l. ob 9. uri.

1. Statistika: Od 71 učiteljev(ice) v okraju je 66 članov(ice) našega društva in od teh je bilo navzočih 38 članov(ice), t. j. 57½%.

2. Situacijsko poročilo: Tov. predsednik A. Rosina pozdravi navzoče, posebno pa tov. Korpar Jožico iz Sv. Lenarta, ki je na novo pristopila k našemu društvu. Izstopil je tov. Stokelj Karel, ki je bil imenovan k Mariji Reki. V Središču ob Dravi in pri Sv. Lenartu sta bili na novo ustanovljeni kmetsko-nadaljevalni šoli; prvo vodi tov. M. Wennigerholz, drugo tov. M. Megla, v Ormožu pa gospodinjsko-nadaljevalna šola pod vodstvom tov. Brataničeve. Novi moderni zakon o narodnih šolah pomeni velik napredek na polju vzgojstva in je postavil celokupni osnovnošolski pouk na enotno podlago.

Nato so se prečitali in obravnavali došli dopisi.

3. Predlogi in poročila: a) V fond za obmejno šolstvo in kontraktualce se je poslalo 50 Din. Tov. blagajnik bo upošteval ta fond pri vsakoletnem proračunu.

b) Učiteljska poslovalnica bi naj kot nagrado za naročila vpsalala na posamezne šole knjige za šolsko knjižnico.

c) O seji širjega sosveta dne 5. januarja 1930. v Celju je poročal tov. V. Klemenčič. Ta seja je pokazala, da je večina učitelstva za pozitivno delo, ker le tako se lahko pride k cilju, na katerem je napisano: izboljšanje in utrditev moralnega in materialnega položaja jugoslovenskega učiteljstva.

d) Tov. Lj. Belšak je poročal o poteku ustanovnega občnega zbora »Narodne odbrane«, ki se je vršil dne 1. decembra 1929. l. v Ptujju za srez Ptuj. Teга občnega zbora se je imenovani udeležil v imenu ormoškega učiteljskega društva.

4. Samoizobrazba: a) Krožki se v letošnjem šolskem letu še niso sestali. Kdaj se se-

stanejo objavi okrožnica in navodilo Pedagoške centrale v Mariboru!

b) Tov. Viljem Kunst je predaval »O radiu« in o pravilnem ravnanju z radio-aparatom.

5. Naš rod: Za statistiko se naj pri odstotkih odštejejo otroci I. razreda in bratje ter sestre naročnikov. Statistika za »Naš rod« in za »Mladinsko Matičico« se naj sestavlja po učiteljskih društvih, ne pa po srezih.

Naj store svojo dolžnost še ostale šole, ki niso do sedaj pokazale nobenega zanimanja ali pa prav slabega. Kakor gmotno, mora biti naš mladinski list podprt tudi z dobrimi literarnimi, realističnimi in zabavnimi prispevki ter s posebnimi fotografijami in ilustracijami. Prispevajo naj vsi tovariši(ice) z dobrimi spisi lokalnega značaja in kar je zelo važno: otroci. Tako bo postal list še bolj pester.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo dne 10. marca 1930. v Ormožu ob 9. uri. Ad. Rosina, preds. Vlado Porekar, tajnik.

Po sklepu lista.

NAPREDOVANJE V II./3. in 4. SKUPINO S 1. FEBRUARJEM 1930.

V II./3. skupino so napredovali učitelji(ice):

Sedmarac Nada v Vojniku, Jesih Iva v Ajdovcu, Špan Nuša v Ljubljani, Flegar Anton v Trbovljah-Vodah, Verbančič Zofka na Jesenicah, Svete Stane v Zgorjem Tuhinju, Aparnik Gojmir na Vidmu, Janežič Gabriel v Sofji Loki, Schuller Kristina v Trbovljah, Lečnis Angela v Mariboru, Bahovec Mihaela v Kranjski gori, Šuligoj Avgust v Trbovljah-Vodah in Gradišar Ana v Brezovici. — V II./4. skupino so napredovali: Sketelj Albina v St. Janžu na Vinski gori, Arnejc Karolina v Sv. Lovrenju pod Prežimom, Stancer Ana v Koblju, La vrč Marijana na Dolžu, Blejec Katarina pri Sv. Vidu nad Cerknico, Horvat Bela v Kostrivnici, Kac Eliza beta v Dobrovniku, Zupanc Ana v Gorjah, Fister Julija v Velesovem, Kocijančič Vida v Bohinjski Bistrici, Perko Josipina v Dobovcu, Pivk Ottilija v Catežu, Pikelj Franjo v Gorjah, Bernot Angela v Sv. Vidu pri Stični, Možina Boris v Zvirčah, Pogačnik Stanko v Logu-Zaplani, Volčjak Ana v Zibršah,

človekoljubja ali humanitete, ki je bila najbolj izražena v češkem bratovstvu; zato je misel človekoljubja ali humanitete pri čeških buditeljih nadaljevanje češkega bratovstva v moderni dobi.

Masaryk je posebno proučeval Palackega in Havlička ter v glavnih obrisih sprejemal njegovo pojmovanje češke zgodovine in politike, dasi ju je presojal kritično. Sem spadajo njegovi spisi: Češko vprašanje, Jan Hus, Hus češkemu dijaštvu, Karel Havlíček in Palackega ideja češkega naroda.

Veliko delo je spis o Havličku, ki je bil med najbolj naprednimi buditelji češkega naroda. Havlíček je bil po svojem poklicu časnikar in politik, ki ga je avstrijska vlada s preganjanjem pahnila v prezgodnji grob. Nasproti Kollárju, ki je sanjal o enotnem slovenskem narodu z enim slovenskim jezikom, ki bi bil ruski, je nastopal Havlíček po izkušnji za svojo, češko narodnost, češ, bolje je, ako ljubimo manj ljudi, a te gorko, kakor pa vsakega nekoliko. Njegovo geslo je bilo: Čeh, ne Slovan, s čimer je mislil Kollárjevo vseslovanstvo. Bil pa je tudi prijatelj južnih Slovanov ali »lilorov«, kakor jih je zval.

V slovenskem narodnem življenju bi mu bil podoben Fr. Levstik, ta veliki borec in mislec v jeziku, književnosti in politiki, čigar stoletnico rojstva bomo praznovali prehodnje leto.

V znamenju Havličkovih in Palackega misli je nastopal Masaryk tudi politično.

IV.

Palacký je 1848. leta utemeljil potrebo Avstrije, češ, ako bi je ne bilo, bi jo bilo treba ustvariti zaradi Evrope in človeštva, ker se je bal, da bi se sicer mali slovenski narodi v srednji Evropi pogreznilo ali v nemštvo ali v rusovstvo, kar je imel Palacký oboje za nesrečo. Ta Avstrija pa bi morala biti zveza enakopravnih narodov (torej tudi češko-slovaškega), ker takšna bi imela svojo upravljavnost; to bi bilo njeno zgodovinsko poslanstvo v srednji Evropi. Ta politični program Palackega je vseboval misel človekoljubja ali humanitete, ki se je iz versko-moralnega področja prenašala na politično in zavračala kakor versko tako tudi narodno nasilje. Ta politični program je slonel na prirodno ali narodnostnem stališču, ker je jemal za podlago narodnost, ki je v moderni dobi postala državotvorna. Zatò bi se bile po tem političnem programu tedanje češke dežele, ki so nekdanj tvorile skupno državo, t. j. Češko, Moravsko in Šlezija, delile po narodnosti v češko in nemško ozemlje, pri čemer bi bilo češkemu ozemlju pripadalo tudi ogrsko Slovaško.

Avstrija je odbila ta politični program. Palacký je nato po letu 1860. izpremenil svojo politično misel v toliko, da se je postavil po vzoru Madjarov, ki so dosegli svojo zgodovinsko državo, tudi on bolj na zgodovinsko stališče češke samostojnosti v okviru Avstrije, ker so Čehi nekoč že imeli svojo državo; zato je sedaj ponosno dejal: »Bli smo pred Avstrijo in bomo tudi po njej.« Palacký je bil teoretični, a dr. Rieger, ta sijajni govornik z levjo glavo, praktični vodja tkzv. staročeške stranke, ki je mislila, da bo izsilila od Avstrije obnove nekdanje svoje države s pasivnim odporom t. j., da ne bodo hodili v dunajski državni zbor. Avstrija je šla preko tega na dnevni red, Staročeši so opustili obdostnost in šli v državni zbor, ne da bi bili dosegli svojo državo. Zaradi tega neuspeha so se jim začela doma majati tla pod nogami, ko je nastopala proti njim stranka tkzv. Mladočehov.

Masaryk je postal mladočeški deželni in državni poslanec in kot tak je prvikat obravnaval z Avstro-Ogrsko, ko je v avstrijski delegaciji grajal upravo Bosne in Hercegovine. O izpremembi v češkem javnem življenju po padcu staročeške stranke je spisal knjigo: »Naša sedanja kriza«, ki ji je dodal članek o nalogah češkega dijaštva.

Masaryk je glede tkzv. češkega državnega prava, po katerem so zahtevali Čehi priznanje svoje politične samostojnosti, poudarjal v prvi vrsti prirodno pravo, kakor sta ga — dasi ne vedno dosledno — naglašala Palacký in Havlíček. Napisal je pozneje o tem knjižico: »Zgodovinsko in prirodno pravo«. Izvajal je, da pri izprememjenih političnih prilikah, ko so Nemci v čeških deželah številčno, gospodarsko in po omiki takó močan činitelj, ni mogoče doseči obnove nekdanje češke države proti volji Nemcev. Zatò ni dovolj sklicevanje na zgodovinsko stališče, ampak tudi Nemci morajo videti korist takšne politične samostojnosti, kar se more zgoditi s pametnim in pravičnim dogovorom na podlagi demokracije v Havličkovem smislu. To podlago pa daje samo prirodno ali narodnostno pravo, a ne zgodovinsko, ki ne pozna narodnosti kot državotvornega činitelja; zatò je bil Masaryk za skupen nastop Čehov in Nemcev, da preuredé Avstrijo v moderno državo. Zahteval je jasen politični program in pošteno politično postopanje brez šušmarstva in zvižajnosti. A ker tudi v mladočeški stranki ni bilo soglasja glede državnotvorne politike in se je oglašal radikalizem velikih besed, je Masaryk kmalu izstopil iz nje, si potem osnoval svojo stranko in bil njen poslanec od 1907. leta, ko je dobila Avstrija splošno in enako volilno

pravico, do izbruha svetovne vojne 1914. leta.

Iz te druge dobe njegovega političnega delovanja sta važna dva nastopa: njegov boj za svobodo vesti in pouka, o čemer je izšla posebna knjižica, ko se je izrekel za ločitev cerkve in države, kar je v polemiki z njim storil tudi dr. Krek (leta 1861. se je izjavil za svobodno cerkev v svobodni državi Andrej Einspeler), in njegov boj z avstro-ogrsko diplomacijo, ki je dolžila hrvatsko-srbske politike v monarhiji zvez s Srbijo a njo samo hotela zadeti s ponarejenimi listinam. To je bil drugi Masarykov obračun z Avstro-Ogrsko, ki jo je razgalil pred vsem svetom, ko je pokazal njeno nasilnost, ki ji odvzema pravico do obstoja po načelu Palackega: »Ako nam Avstrija ne more ali neče privoščiti in zagotoviti narodne enakopravnosti, potem nam nič ni do njene ohranitve; zakaž krivic dobimo dosti tudi izven Avstrije in to zastoj.« Izdal je o tem knjižico: »Avstrijska politika in diplomacija.«

Tretji in to smrtni udarec je Masaryk zadal Avstro-Ogrski v svetovni vojni.

Bil je na Dunaju in Berlinu, da izve, kaj prav za prav nameravajo z vojno; potem je bil na Nizozemskem, kjer se je sešel s svojimi, zlasti angleškimi prijatelji, da bi izvedel, kaj namerava antanta. Meseca decembra 1914. leta je odšel s svojo hčerko v Italijo in Švico, od koder se je hotel še vrniti domov, kar pa potem ni bilo več mogoče, ker mu je bila avstrijska vlada odvzela službo, zaplenla imetje in izdala za njim zaporno povelje. Na dan 500letnice Husove smrti, dne 6. julija 1915. leta, je v Ženevi razglasil svoj, t. j. češki program s tole vsebino: pomen češke zgodovine je v reformaciji, ki ji je osnovna misel človekoljubje ali humaniteta; pomen Avstro-Ogrske je v protireformaciji, ki ji je osnovna misel nasilje, a proti nasilju se hočemo boriti z železom...

Kakó je 65letni Masaryk izvršil ta narodno-politični program, ki ga je napovedal ob velikem zgodovinskem spominu, to pomeni češko-slovaško Odisejo, ki je junaška kakor umik srbske vojske preko zasnežene Albanije. Masaryk je prepotoval tri zemljine: Evropo, Azijo in Ameriko, da pridobi državniške antante za razbitje Avstro-Ogrske, da se na njenih razvalinah osnuje samostojne države, med njimi tudi Jugoslavija, za katero je vneto delal, in da se takó osami Nemčija, ki naj se zadovolji s svojo lastno narodno državo. To ni bila lahka naloga, ker ne smemo pozabiti, da je imela Avstro-Ogrska zaščitnike v sami antanti; saj n. pr. Wilson v svoji 14. točkah prvotno ni bil za razbitje Avstro-Ogrske.

Zvest svojemu načelu o aktivnosti je Masaryk sam z vojaško silo pomagal rušiti Avstro-Ogrsko: na njegov poziv so vstajali kakor iz tal češko-slovaški legionarji in se uvrščali v antantne armade.

Masaryk je kot predsednik češko-slovaške republike v svoji prvi poslanici češko-slovaškemu parlamentu naglašal dvoje: da so vse stroške za časnikarske, vojaške in politične posle krili čehi sami v Ameriki in Rusiji ter da ves čas niso on ne njegovi sodelavci (med njimi sta bila zlasti njegov učence Čeh dr. Beneš in Slovak Štefanik) uporabljali proti svojim nasprotnikom nobene tkzv. diplomatske zvižajnosti.

In tretje se je Masaryk v spremstvu svojih legonarjev o božiču leta 1918. slovesno vračal v zlato Prago kot ustanovitelj in predsednik češko-slovaške republike, da zasede na Hradčinski prestol, ki so ga imeli pred njim Habsburgovci od leta 1526. dalje: masarševan je bil poraz Čehov na Beli gori pred 300 leti...

In sedaj še vprašanje, kakó je zmogel Masaryk vse te boje in napore svojega teškega življenja. Njegova telesnost nam daje samo delno razlago — glavni del razlage nam pove okolnost, da je Masaryk glasnik abstinence in sporta (sam je Sokol-telovadec in jahač), ki živi trezno in zmerno, da si s tem ohranja krepko telo za krepko dušo.

Draga mladina, Slomškovo načelo je bilo: Malo govoriti, veliko delati, vse potrpeti! Veliko delati pomeni zato: veliko se učiti; zakaj znanje se težko pridobiva in težko prebavlja — pravi Masaryk, ki ti bodi vzor neprertrganega dela in nezlomljive volje za dosego najvišjih namenov naroda in človeštva.

Veliko je poklicanih, a malo izvoljenih: množica poklicanih je slepa in gluha ali iz nevednosti ali iz sebičnosti ali iz zlobe; samó izvoljenim poidecem sta dana bister vid in tenak sluh, da jasno vidijo misel svojega naroda in zaslišijo različno utripanje njegovega srca. Skušaj biti po svojih močeh med izvoljenici! A ne le učenja, tudi oddiha ti je treba; toda zabava ti ne sme biti namen, ampak sredstvo za lažjo doseg duhovnega življenja. Masaryk ti bodi vzor, kakó je dajati prednost duhu nad gmoto in kritičnemu razumu nad praznim čuvstvovanjem; vzor, kakó je v pravem razmerju združevati um in čuvstvo v krepko voljo, ki pridobiva dobro in odstranjuje slabo vedno in povsod: v vseh življenskih prilikah.

Ustanovitelj in predsednik češko-slovaške republike, prijatelj in zaveznik naše države: dr. Tomaz Masaryk naj živi!

Zimer-Veršič Josipina v Nedeljici, Koritnik Mladen v Tršču.

Za izplačilo poviškov od 1. februarja do 31. marca 1930. je treba predložiti posebne plačilne sezname, ker spadajo zadevni zneski v buđžetsko leto 1929./30. in se ne morejo izplačati z rednimi prejemki za april (buđžetsko leto 1930./31.).

Novo knjige.

—k Odmevi. Izšla je druga, to je še zimska številka »Odmevov«, ki jih izdaja in ureja Radivoj Peterlin-Petruška. Vsaka številka je celotna in stane 30 Din. Naročila je pošiljati na upravo »Odmevov«, Ljubljana, poštni predal 263. — Ko vzameš v roke to revijo se boš čudil, kajti to ni droban zvezčič, pač pa knjiga obsegajoča 132 strani in v njej imaš zbirko literarnih prispevkov starejše in mlajše generacije, objavljeni so tudi še neznani prozvodni umrlih pisateljev in pesnikov. —

Posebnost tega zvezka je faksimile Cankar-Knjižara »Jadran« v Dubrovniku. Izhaja mesečno. Celoletna naročnina 80 Din. Zopet nov učiteljski list, katerega prva številka je izšla meseca januarja. Ni to niti pedagoška revija, niti stanovski list, pač pa nekaka poučna revija, ki objavlja poleg drugih tudi pedagoške članke. Služil naj bi kot nekaka duhovna zveza med učiteljstvom in bi tudi objavljala učiteljske stanovske zadeve. — Najinteresantnejše pa je pri listu, da ga ne izdaja niti učiteljska organizacija niti posamezno učiteljsko društvo, marveč neka knjigarna. In ravno hrvaško učiteljstvo — niti ono iz UJU niti iz SHUD nima svojega stanovskega glasila, zato pa je takmaj mogoče, da izdaja privatnik list »za učitelje«. Neka medsebojna zveza med učiteljstvom je potrebna in če jo ne preskrbi organizacija, se s tem okoristijo privatniki, ki pa nimajo pojma o težnjah učiteljstva in o njegovih stanovskih interesih, zato tak list, kot je »Učitelj« ne more povsem zadostiti namenu, ki naj mu služi.

—k Salih Ljubunčić: Djeca su proopterećena nastavom. Nekoliko priloga ovom važnom pitanju. Zagreb 1930. — Cena 10 Din. — Vsebina knjige je naslednja: 1. Nekoliko uvodnih rječi. 2. Pitanje udžbenika. 3. Pitanje školskih nauka i vještina. 4. Karakteristika sadanjeg školskog sistema. Nekoji reformni predlozi. 5. Pitanje, da li kod nas postoje uvažnosti za organizaciju škole rada. 6. Zaključne rječi. — Knjiga se naroča pri pisatelju: Zagreb, Đorđevićeva 17.

—k Učitelj u školi i u narodu, časopis za učitelje narodnih škola i zabavlja. Izdaja:

Knjižara »Jadran« v Dubrovniku. Izhaja mesečno. Celoletna naročnina 80 Din. Zopet nov učiteljski list, katerega prva številka je izšla meseca januarja. Ni to niti pedagoška revija, niti stanovski list, pač pa nekaka poučna revija, ki objavlja poleg drugih tudi pedagoške članke. Služil naj bi kot nekaka duhovna zveza med učiteljstvom in bi tudi objavljala učiteljske stanovske zadeve. — Najinteresantnejše pa je pri listu, da ga ne izdaja niti učiteljska organizacija niti posamezno učiteljsko društvo, marveč neka knjigarna. In ravno hrvaško učiteljstvo — niti ono iz UJU niti iz SHUD nima svojega stanovskega glasila, zato pa je takmaj mogoče, da izdaja privatnik list »za učitelje«. Neka medsebojna zveza med učiteljstvom je potrebna in če jo ne preskrbi organizacija, se s tem okoristijo privatniki, ki pa nimajo pojma o težnjah učiteljstva in o njegovih stanovskih interesih, zato tak list, kot je »Učitelj« ne more povsem zadostiti namenu, ki naj mu služi.

MALI OGLASI

Šolski upravitelj v Lavrci pri Ljubljani proda po prav nizkih cenah najnovejše nizke vrtnice (grmiči), prvovrstne velikocvetne gladijole krasnih barv in izvrsten natiški fižol rumenih strokov brez žil z imenom »Mošlinec«.

Radio aparat, najmodernejši, štiricevni, zelo pripraven za šole, se poceni proda. Vprašanja na upravo »Učit. Tov.«.

Posečajte hotel Mariborski dvor, Andrej Oset — kopalnice, klubove sobe, prenočišča, garaže.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popravljanje tudi obračanja garderobe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.

ELEKTROTVRDKA
A. VERBAJŠ LJUBLJANA

GOSPOSVETSKA CESTA ŠT. 10

Najboljše kupite!

Nogavice, damske in moške rokavice, triko perilo, puloverje, telovnike. (vestje), žepne robce, kravate, ovratnike, srajce, šifone, plote, čipke, vezanine, gumbe, DMC prejice, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine samo

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Povsod na zalogi. Tiskovine na zahtevo.

Pomlad prihaja!

Oglejte si ravnokar došle nosilj

A. & E.
Skaberné
Ljubljana

Govorniki
Pevci
Športaši
poizkusite

„VALDA“

pastilje

Vi bodete prijetno iznenadeni.

Dobite jih v vseh lekarnah in drogerijah.

Zahtevajte jih samo v škatljicah z naslovom »VALDA«

Najnovejši modeli.

Oglejte si igračne in otroške vozičke, triciklje, holenderje, male avtomobile, šivalne stroje, najnovejša dvokolesa, pnevmatiko itd. Velika izbira. Prodaja na obroke. Ceniki franko. »TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Ženini - neveste!

Najcenejše in najboljše:
madrace, feder-madrace, otomane, divane, fotelje in garniture vam nudi:
F. SAJOVIC, Ljubljana
Stari trg 6.

Kdor oglašuje
ta napreduje!

VELETRGOVINA

F. König

CELEJE

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

★
L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG ŠT. 15
DEŽNIKI
Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1889
Telefon šte. 2.282
★

IZDELOVANJE DAMSKE IN MOŠKE KONFEKCIJE

„ELITE“

D. Z. O. Z.

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA 9

prodaja
damske, moške in deške konfekcije.
NA DEBELI! NA DROBNI!
PRVOVRSTNO IZVRŠEVANJE PO MERI!

L. C. Smith-Standard 8

najmodernejši pisalni stroj na zalogi pri tvrdki

Lud. Baraga // Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

Hotel „TRATNIK“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

priporoča lepe zračne sobe

POZOR! MODERNA, HIGIENIČNA UNIVERZALNA ŠOLSKA KLOP

pät. 30 VIII 1929., št. 10.546, naj nadomesti v vseh naših šolah stare, nerodne in nepraktične klopi! Sedež avtomatično dvigljiv. Vsa klop se da nižati ali višati velikosti učenca primerno. Nič več prenašanja klopi iz razreda v razred! Ne ovira snajzenja šolskih prostorov. Klop ima 2 do 3 sedeže. Podrobna pojasnila: RUD. KOMPARA, miz. mojster v MARIBORU.

Naročajte vsa tiskarska dela
za društva, šole, urade itd. itd.
v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!